

[Boye Meyer.]

greb om, hvor stort det område er, som loven vil komme til at omfatte, vil det være interessant at se ganske summarisk på den sidste erhvervstælling, som fandt sted i 1948. Jeg skal ikke gå i enkeltheder, men kun anføre nogle ganske få tal. Det fremgår af denne tælling, at der indenfor gruppen håndværk og industri fandtes ialt ca. 109 000 virksomheder. Indenfor engroshandelen, hvortil bl. a. lager- og pakhusarbejde må antages at henhøre, fandtes ifølge tællingen i 1948 ca. 14 000 virksomheder, og som det vil forstås af bemærkningerne, er det meningen, at lovgivningens rammer også for denne kategori af arbejdere vil blive udvidet ganske betydeligt.

Der er endvidere to nye områder, som inddrages under denne lovgivning. Fabrikloven af 1913 omfattede hverken handels- eller kontorvirksomheder; det gjaldt også, selvom vedkommende virksomhed var knyttet til en iøvrigt under tilsyn ifølge fabrikloven inddraget industri- og håndværksvirksomhed. Nu mener man imidlertid, det vil være muligt og rimeligt at indføre bestemmelser vedrørende de hygiejniske og andre forhold, under hvilke arbejdet her foregår, og det vil med andre ord sige, at også disse to kategorier af virksomheder bliver inddraget under lovgivningen.

Jeg har ingen tal på, hvor mange personer der er beskæftiget ved kontorvirksomhed, men angående detailhandelen oplyser erhvervstællingen af 1948, at der her fandtes ca. 74 000 virksomheder. Heller ikke hotel- og restaurationsvirksomheder faldt ind under fabrikloven af 1913, men det foreliggende lovforslag omfatter også hoteller, restauranter, gæstgiverier, kroer, pensionater m. m., og det siges i bemærkningerne, at såvel det til kundernes betjening bestemte personale som buffet-, køkken- og rengøringspersonale er tænkt omfattet af lovens bestemmelser. Af hotel- og restaurationsvirksomheder fandtes der i 1948 ca. 8 700.

Det vil med andre ord sige, at alt i alt andrager antallet af virksomheder ifølge tællingen i 1948 alene indenfor de fire kategorier, jeg her har nævnt, nemlig håndværk og industri, engroshandel, detailhandel og hotel- og restaurationsvirksomhed, ca. 206 000 virksomheder med et samlet personale på 958 000 — altså lige op imod en million. Hertil kommer så yderligere en meget stor tilvækst ved, at landbrug og gartneri inddrages under lovens område, og selvom der er gjort visse undtagelser bl. a. derved, at forskellige bestemmelser i § 14 ikke uden videre skal opfyldes for disse fags vedkommende, vil alene tilsynet med arbejdstids-

bestemmelsernes overholdelse kræve en meget stor administration. Endelig kommer dertil en række andre virksomheder og fag, der foruden de her nævnte er omtalt i bemærkningerne til § 1.

Det er selvfølgelig vanskeligt at bedømme, hvor mange personer der falder ind under bestemmelserne i dette lovforslag, men det vil under alle omstændigheder, og når henses til de tal, jeg allerede har nævnt, blive et meget, meget højt tal, og man vil forstå, hvilke uhyre administrationsomkostninger det vil medføre, og hvilke vidtstrakte myndigheder der nødvendigvis må knytte sig dertil. Ganske vist fragår en del virksomheder, fordi nogle af de mindste måske i praksis falder udenfor lovforslagets bestemmelser, men derom kan på forhånd intet vides. Efter lovforslaget sondres der nemlig principielt ikke mellem mindre og større virksomheder, og lovforslaget går endda så vidt, at bestemmelserne — jfr. § 1, stk. 4 —, ganske vist undtagelsesvis, finder anvendelse på arbejde, som udføres af selvstændig erhvervsdrivende personligt, hvad enten han beskæftiger fremmed medhjælp eller ikke.

Jeg skal ikke komme ind på en nærmere omtale af de mange nye fag, som lægges ind under lovforslagets rammer, men for en enkelt branches vedkommende, nemlig detailhandelen, vil jeg gerne pege på enkelte forhold.

Det vil efter min opfattelse være både overflødigt og urimeligt, at handlende, specielt butikshandlende, skal falde ind under denne lovgivning, som hidtil kun har været gældende for de såkaldt produktive erhverv, nemlig industri og håndværk. Handelens struktur og arbejdsforhold er så forskelligartede fra det, der gælder i industri eller håndværk, at det vil være ganske umuligt at overføre de regler, der måske er rimelige for de to nævnte erhverv, til butikshandelen. Dertil kommer, at butikshandel slet ikke frembyder de farer for at komme til skade under arbejdet, som man kender fra industri og håndværk, ligesom arbejdet i butikshandelen overhovedet ikke frembyder sundhedsfare, der kan gøre det påkrævet at gribe ind i så vidt udstrækning, som lovforslaget vil gøre. Indførelse af de pågældende bestemmelser vil yderligere belaste butikshandelen, der er et erhverv, som arbejder med særdeles beskedne kapitalreserver, med ekstra udgifter, som formentlig ikke eller i hvert fald kun yderst vanskeligt kan klares. Jeg tænker i denne forbindelse navnlig på lovforslagets mange detailbestemmelser i § 14.

Jeg vil illustrere dette med et par tal.